

לעילוי נשמת הרב ירחמיאל גרשון בן הרב צבי יהודה אדלשטיין זצ"ל

פרשה זו עוסקת בסדר הקרבת הקורבנות: עולה, מנחות נדבה, שלמים, חטאת ומעילה.

בפרשה זו שש עשרה מצוות.

צאת השבת	כניסת השבת	
18:30	17:16	ירושלים
18:31	17:34	תל אביב
18:30	17:34	חיפה
18:30	17:36	באר שבע

אחת עשרה מצוות עשה: דיני קרבן עולה, דיני קרבן מנחה, המלחת הקורבנות, קרבן חטאת בית דין, קרבן חטאת, העדת עדות, קרבן עולה ויורד, הקרבת אשם ותשלום חומש במעילה בהקדש, הקרבת אשם תלוי במצב של ספק חטא, הקרבת אשם ודאי והשבת גזל.

חמש מצוות לא תעשה: הקרבת שאור או דבש, הקרבת קרבן ללא מלח, הפרדת הראש מהגוף בחטאת העוף, נתינת שמן זית במנחת חוטא, נתינת לבונה במנחת חוטא.

"ויקרא' אל משה? וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמור"

במילים אלו פותחת הפרשה את סדר הקרבת הקורבנות.

1. קרבן העולה

א. אם הביא מן הבקר/צאן - זכר תמים:

סמיכת הכוהן את ידיו על ראש העולה, שחיטה, קבלת הדם וזריקתו סביב מזבח העולה, הפטת העולה ופירוקה לאיברים,³ עריכת העצים על האש על גבי המזבח, עריכת הראש עם החלב⁴ על גבי העצים, שטיפת הקרב והכרעיים והקטרתם על המזבח.

ב. אם הביא מן העוף - תור/בן יונה:

מליקת העוף על יד המזבח, הקטרת ראשו, הסרת הזפק⁵ והשלכת המעיים,⁶ הקרבת העוף עם נוצתו.⁷

2. מנחת נדבה

סולת בתוספת שמן זית ולבונה:⁸

קמיצה באצבעות⁹ מן הסולת (ופעמים אף מן השמן) והקטרתו על גבי המזבח. את יתרת הסולת והשמן מקבלים לכוהנים. מנחה זו חלוקה לכמה מינים:

א. מנחת תנור: חלות - בהן מעורב השמן, או רקיקין - משוחין בשמן.

ב. מנחת מרחשת (טיגון עמוק). בשני מינים אלו תהיה הקמיצה לאחר אפיית הלחם, באמצעות 'פתיתה' - פירור בידיים.

קיימת אזהרה שלא לעשות מנחות אלו מחמץ, שכן חל איסור הקרבת שאור¹⁰ והקרבת דבש¹¹ על גבי המזבח. בנוסף, מצווים בני ישראל להוסיף מלח לכל קרבן.

ג. מנחת ביכורים - העומר:

מנחת זו נקלית על גבי האש ונגרסת. על הכהן לקמוץ מאותם גריסים יחד עם השמן והלבונה.

3. קרבן שלמים¹²

קרבן זה יבוא מן הבקר/צאן - זכר/נקבה:

שחיטה, סמיכה בפתח האוהל, זריקת הדם בשתי זוויות המזבח, הקטרת החלבים בתוספת מעט¹³ מן הכליות והכבד. את הבשר והעור יקבלו הכוהנים.

¹ רש"י (א, א) מציין כי לשון 'ויקרא' הוא לשון חיבה שבו משתמשים המלאכים. אך לנביאי אומות העולם מתגלה הקב"ה בלשון שמבטאת עראיות וטומאה, 'ויקר' (מלשון קרי).

² משה היה היחיד ששמע את קול ה' יוצא מבין הכרובים - הקול פסק עם הגיעו לפתח האוהל (רש"י שם, שם).

³ אך האברים עצמם יישארו שלמים (רש"י שם, ו).

⁴ חלקי שומן האסורים באכילה.

⁵ מקום הוצאת הרעי.

⁶ מפני שהעוף אוכל מן הגזל (רש"י שם, טז).

⁷ למרות הריח הרע שיוצא בזמן השריפה, בשל רצון הקב"ה שלא יתבייש העני שקרבנו מתכלה מהר (רש"י שם, יז).

⁸ אך אם עלה בידו מעט מלח או לבונה, המנחה נפסלת (רש"י ב, ב).

⁹ כמות הנכנסת בתוך שלושה אצבעות כאשר סגורות.

¹⁰ מלבד מנחת העומר שהיא חמץ.

¹¹ מלבד ביכורים מתוקים כגון תמרים ותאנים.

¹² נקרא שלמים על שם שמטילים שלום בעולם. או שיש בהם שלום למזבח, כהנים ובעלים - שכולם מקבלים בו חלק (רש"י ג, א).

לזכות חטופי עזה במלחמה ובכללם: אלכסנדר בן נינה בתוך כלל ישראל הזקוקים ומצפים לישועת ה'.

ולעילוי נשמת הילדה הטהורה חיה מרגלית בת צבי חנוך.

כל הזכויות שמורות ליעקב כץ ©

לעילוי נשמת הרב ירחמיאל גרשון בן הרב צבי יהודה אדלשטיין זצ"ל

בני ישראל מצווים שלא לאכול חלב ודם.

4. קרבת חטאת¹⁴

א. העלם דבר של כהן משיח:¹⁵

הבאת פר בן שלוש אל פתח האוהל, סמיכה, שחיטה, הבאת הדם אל המשכן והזיית הדם באצבעו שבע פעמים אל מול¹⁶ פרוכת קודש הקודשים (כנגד בין שני הכרובים), נתינת מן הדם על קרנות מזבח הקטורת ושפיכת יתרת הדם אל יסוד מזבח העולה. הקטרת החלבים בתוספת מעט מן הכליות והכבד על גבי המזבח, ושפיכת השור עצמו מחוץ למחנה - היכן ששופכים את הדשן המסולק מן המזבח.¹⁷

ב. שגגת ציבור - מקרה בו התירו הסנהדרין דבר שאיסורו כרת.

סדר הקרבתו כנ"ל בכהן משיח.

ג. קרבת נשיא ששגג¹⁸

שעיר עיזים: סמיכה, שחיטה, נתינת הדם על קרנות המזבח, שפיכת יתר הדם אל יסוד מזבח העולה, הקטרת חלבו כמו קרבן שלמים.

ד. חטאת אדם רגיל

שעירת עיזים/כבשה: סדר הקרבה כנ"ל בקרבן נשיא.

5. קרבת אשם¹⁹ - אדם המסרב להעיד לטובת חברו ונשבע שכלל לא ראה את המקרה. או זה שאכל קודשים בעודו טמא.²⁰ או זה שנשבע: "להרע או להיטיב".²¹

קרבת זה טעון וידוי יחד עם הבאתו:

א. כבשה/שעירה - סדר הקרבתה כנ"ל בחטאת.

ב. עני יביא שתי תורים/בני יונה - אחד לחטאת ואחד לעולה. את החטאת ימלוך הכהן, יזה דמה אל קיר המזבח ואת הנותר אל יסוד המזבח. את העולה יעשה כמשפט העולה.

ג. עני גמור יביא עשירית איפה²² סולת, ללא שמן ולבונה. הכוהן יקמוץ ממנה ויקריב על גבי המזבח.

6. אשם מעילה - במקרה של שימוש פרטי ברכוש המוקדש לבית ה'.

איל בשווי שתי שקלים. בנוסף יחזיר את מה שמעל בתוספת חמישית.

7. אשם תלוי - אדם שמסופק אם חטא.²³

אדם זה יביא איל: "על שגגתו אשר שגג והוא לא ידע" ונסלח לו.²⁴

8. אשם גזלות - אדם שמכחיש קבלת פיקדון/הלוואה לצורך מסחר/גזל/מציאת אבדה ונשבע על כך לשקר.

אדם זה מחויב בהחזרת הרכוש בתוספת חמישית מערכו. בנוסף יביא גם איל אשם.

לקבלת העלון כתבו ל: yaakovkatz1989@gmail.com

או שלחו הודעה ל: 0532547332

שבת שלום

חידות לפרשת ויקרא

1. "אדם כי יקריב..." מה למדים מהמילה אדם? (א, ב)
2. מדוע מעוי של קורבן העוף מושלכים ולא קרבים על גבי המזבח? (א, טז)
3. מדוע נקראת קרבן שלמים כך? (ג, א)
4. מהו קרבן 'העלם דבר'? (ד, ג)

¹³ שפתי חכמים ג, ו

¹⁴ קרבן זה יובא על עבירה שעשה אדם בשוגג, כל שאם היה עושה אותה במזיד, היה מתחייב מיתה.

¹⁵ רש"י (ד, ג) מבאר שמדובר בחטא העם עקב פסק מוטעה שקיבל מן הכהן, או דווקא בחטא שעשה הכהן ונקרא אשמת העם מאחר והכהן הוא שליח העם.

¹⁶ רש"י (שם, ו) מביא שלא היה אמור הדם לגעת בפרוכת, אם נגע זה בסדר.

¹⁷ השפתי חכמים (שם, יב) מדגיש שאין זה מקום הדשן (שארית שריפת הקורבנות) שנתרם בכל יום - שהיה במזרח הכבש, אלא מקום הדשן שמוציא הכהן מה 'תפוח' כאשר רבה הדשן.

¹⁸ רש"י (שם, כב) מבאר את לשון הפסוק "אשר נשיא יחטא", אשרי הדור שמנהיגו מביע חרטה ומביא קרבן על חטא בשוגג, דבר המוכיח עוד יותר על חרטה אמיתית

במקרה שחלילה יעבור עבירה במזיד, שגם אז בוודאי ישוב בתשובה.

¹⁹ קרבן זה מובא על חטא בשוגג שאין בזדונו חיוב מיתה.

²⁰ נגע בדבר טמא/נבלת חיה או בהמה טמאה/שרץ/טומאת אדם.

²¹ כגון אוכל ולא אוכל, אישן ולא אישן.

²² בין 2.16 ל-4.3 ליטר.

²³ כגון אכל חתיכה ולא יודע אם הייתה זו שומן המותר באכילה, או חלב האסור באכילה.

²⁴ אך ברגע שיתברר לו שחטא, יביא גם קרבן חטאת כנ"ל.

לזכות חסופי עזה במלחמה ובכללם: אלכסנדר בן נינה בתוך כלל ישראל הזקוקים ומצפים לישועת ה'.
ולעילוי נשמת הילדה הטהורה חיה מרגלית בת צבי חנוך.

כל הזכויות שמורות ליעקב כץ ©